

บรรณาธิการแถลง

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับแรกของปี พ.ศ. 2564 ซึ่งเป็นปีที่ 31 ของการจัดทำวารสาร มีเรื่องที่น่าสนใจหลายเรื่องประกอบด้วย บทบรรณาธิการ เรื่อง **ความสำคัญของ Genotype frequency** ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จาก ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิง พิมล เชี่ยวคิลป์ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ซึ่งได้กล่าวถึงความสำคัญและข้อควรระวังในการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง

สำหรับนิพนธ์ต้นฉบับมี 3 เรื่อง เรื่องแรก คือ เรื่อง **ความถี่ของจีโนไทป์ HPA-1 ถึง HPA-11, HPA-13, -14, -15 และ HPA-17 ในผู้บริจาคโลหิตคนไทย** โดย คุณธรรณ อินอรวงศ์สกุล และคณะ จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ได้ตรวจ genotype ของ human platelet antigen (HPA) ในคนไทย เพิ่มมากขึ้นจากเดิมที่เคยตรวจไว้ ทำให้เกิดประโยชน์ในการวินิจฉัย และการรักษาโรคที่เกี่ยวข้องกับ HPA และเรื่องนี้ได้รับความอนุเคราะห์จากศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงพิมล เชี่ยวคิลป์ แปลบทความเป็นภาษาอังกฤษ เรื่องที่สอง คือ เรื่อง **ความต้องการใช้โลหิตของผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดโลหิตในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์** โดย คุณวรรณวิมล ยินดี และ คุณจรินทร์ บัวแก้ว จากหน่วยคลังเลือดและเวชศาสตร์บริการโลหิต ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการวางแผนสำรองโลหิตและส่วนประกอบโลหิตสำหรับผู้ป่วยในช่วงที่ได้รับการรักษาโดยการ autologous และ allogeneic HSC-T เรื่องที่สาม คือ เรื่อง **รูปแบบการจัดหาโลหิตและผลกระทบต่อการจัดหาโลหิตของ 6 จังหวัดในเขตภาคเหนือตอนล่าง ในช่วงการระบาดใหญ่ของ COVID-19 ปี พ.ศ. 2563** โดย คุณทรงฤทธิ์ เลิศไพศาลกุล และคณะ จากภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 8 จังหวัด นครสวรรค์ สภากาชาดไทย เนื่องจากในช่วงที่มีการระบาดของ COVID-19 มีการลดลงของจำนวนผู้บริจาคโลหิต จึงทำให้เกิดการขาดแคลนโลหิต การปรับเปลี่ยนแผนการจัดหาทำให้ได้รับโลหิตเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งทำให้ผู้บริจาคโลหิตมีความมั่นใจในความปลอดภัย จากโรคเพิ่มมากขึ้นด้วย

นอกจากนี้ยังมีรายงานผู้ป่วย เรื่อง **Therapeutic plasma exchange as a treatment of a dengue encephalopathic patient** โดย นายแพทย์อภิสิทธิ์ ทองไทยสิน และคณะ จากภาควิชาเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นรายงานการทำ therapeutic plasma exchange ในผู้ป่วย dengue encephalopathy ที่ยังไม่มีการรักษาจำเพาะ ผลการทำพบว่า ทำให้ผู้ป่วยมีอาการดีขึ้นและสามารถจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลได้ และมีบทความพิเศษ เรื่อง **โรคโคโรนาไวรัส 2019 (COVID-19) กับงานบริการโลหิต** โดย คุณอุษณีย์ ชเนตต์มหาราช และคุณกัลยา เกิดแก้วงาม จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย เป็นการรวบรวมข้อมูลต่างๆ ของ COVID-19 การระบาดของโรคมีผลกระทบมากมายรวมทั้งงานบริการโลหิต ทั้งด้านผู้บริจาคโลหิต เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ที่สำคัญคือทำให้เกิดการขาดแคลนโลหิตที่มีผลต่อผู้ป่วยโดยตรง สำหรับย่อวารสาร คือ เรื่อง **Red cell genotyping by multiplex PCR identifies antigen-matched blood units for transfusion-dependent Thai patients** โดย คุณอำนาจ ศิริวงษ์ จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย

คณะผู้จัดทำวารสารหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้อ่านทุกท่านจะได้รับความรู้และประโยชน์จากบทความต่างๆ ที่มีความหลากหลายในวารสารฉบับนี้ และสามารถนำไปใช้ในงานบริการโลหิต ทั้งด้านผู้บริจาคโลหิตและผู้ป่วย หากท่านมีบทความหรือเรื่องที่น่าสนใจ ขอเชิญส่งบทความดังกล่าวมาได้ที่ e-mail: nbcjournal@gmail.com ทั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่องานบริการโลหิตและผู้ป่วย สุดท้ายนี้ขอขอบคุณศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงพิมล เชี่ยวคิลป์ เป็นอย่างสูงที่ช่วยกรุณาแปลนิพนธ์ต้นฉบับให้เป็นภาษาอังกฤษ ทำให้วารสารนี้เป็นที่สนใจของผู้อ่านทั้งชาวไทยและต่างชาติ

ศศิธร เพชรจันทร์

บรรณาธิการ

บรรณาธิการแถลง

วารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการโลหิตฉบับนี้ เป็นฉบับที่ 1 ประจำปี 2564 ภายในประกอบด้วยบทความและรายงานวิจัยที่น่าสนใจหลากหลาย บทความบรรณาธิการเรื่อง **“Polycythemia Vera”** โดย รองศาสตราจารย์ น.พ. เอกรัฐ รัฐฤทธิ์ธำรง จาก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พูดถึงอาการทางคลินิก การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การวินิจฉัย และการรักษาโรคนี้อย่างครอบคลุม ผู้อ่านสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วยได้เป็นอย่างดี สำหรับบทที่เพิ่มพูนวิชาการ ได้รับความกรุณาจาก ศาสตราจารย์ น.พ. พันธุ์เทพ อังชัยสุขศิริ เขียนบทความเรื่อง **“Immunothrombosis”** ซึ่งเป็นเรื่องใหม่ที่กำลังอยู่ในความสนใจ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้นำไปสู่การรักษาใหม่ๆ ที่มีการใช้ยาในกลุ่ม compliment inhibitors ในการรักษากลุ่มอาการที่มีพยาธิกำเนิดจากความผิดปกติของระบบภูมิคุ้มกันและการแข็งตัวของเลือด เช่น antiphospholipid syndrome (APS) เป็นต้น

นิพนธ์ต้นฉบับสองเรื่องที่ดีพิมพ์ในฉบับนี้ได้แก่ **“ลักษณะทางคลินิกและผลการรักษาผู้ป่วยโรคเลือดซันในประเทศไทย: การศึกษาจากหนึ่งสถาบัน”** โดยสุปรานค์ สุตตันตปิฎก และคณะจากโรงพยาบาลวชิระภูเก็ต ทำการศึกษาผู้ป่วยจำนวน 60 รายที่ได้รับการรักษาและติดตามอาการระหว่างปี 2553-2562 รวมระยะเวลาถึง 10 ปี ในรายงานนี้ได้รายงานอาการทางคลินิก การรักษาและการดำเนินโรคของผู้ป่วยด้วย นิพนธ์ต้นฉบับเรื่องที่สอง **“ความปลอดภัยและประสิทธิภาพของการใช้ยาดีเฟอริพอรอนชนิดน้ำชนิดเดียวในผู้ป่วยเด็กโรคราลัสซีเมียชนิดฟังกาเลือดที่มีภาวะธาตุเหล็กเกิน”** โดย อ่ำไพบรรณ จวนสัมฤทธิ์ และคณะ เป็นการศึกษานักผู้ป่วยเด็กจำนวน 19 ราย และติดตามผู้ป่วยนาน 1-2 ปี ผลการศึกษาพบว่ายาที่มีความปลอดภัยในการใช้ในผู้ป่วยเด็กแต่มีประสิทธิภาพต่ำ โดยพบมีการตอบสนองเพียงร้อยละ 21 เท่านั้น

รายงานผู้ป่วยในฉบับนี้เป็นรายงานผู้ป่วยเด็กที่เป็น **มะเร็งเม็ดเลือดขาวเรื้อรังชนิดมัยอีลอยด์ที่มีการกลับเป็นซ้ำของโรคเฉพาะในระบบประสาทภายหลังการปลูกถ่ายไขกระดูก** โดย นลิตา ดีพิจารย์

และคณะ ภาวะที่รายงานนี้พบได้น้อยและน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ส่วนย่อวารสารของฉบับนี้ อาจารย์ น.พ. รัฐพันธ์ ละมุลนำเสนอเรื่อง **“Comparison Between Non-vitamin K Antagonist Oral Anticoagulants and Low-Molecular-Weight Heparin in Asian Individuals With Cancer-Associated Venous Thromboembolism”** ซึ่งตีพิมพ์ในวารสาร JAMA Netw Open ฉบับเดือนกุมภาพันธ์ของปีนี้

ในฉบับนี้มีบทความพิเศษ เรื่อง **“ทิศทางโรคฮีโมฟีเลียในประเทศไทย”** โดย ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ พญ.อ่ำไพบรรณ จวนสัมฤทธิ์ ซึ่งกล่าวถึงพัฒนาการดูแลผู้ป่วยโรคฮีโมฟีเลียในประเทศไทย ตั้งแต่แรกเริ่มเมื่อปี พ.ศ. 2506 เรื่อยมาผ่านการพัฒนาและผลักดันเข้าสู่นโยบายระดับชาติ ตลอดจนแนวทางการรักษาผู้ป่วยฮีโมฟีเลียของประเทศไทยในปัจจุบันและทิศทางการดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้ในอนาคต นับเป็นข้อมูลที่จำเป็นประโยชน์แก่แพทย์ผู้ดูแลผู้ป่วยและผู้เกี่ยวข้องเป็นอย่างยิ่ง นับเป็นตัวอย่างอันดีของการนำความรู้ทางวิชาการ ความสามารถในการบริหารจัดการและความมุ่งมั่นตั้งใจมาใช้ในการผลักดันสู่ระดับนโยบายเพื่อประโยชน์ของผู้ป่วย เป็นตัวอย่างอันดีที่ควรเรียนรู้และนำมาปรับใช้ในการดูแลผู้ป่วยโรคอื่นๆต่อไป

แม้ว่าขณะนี้สถานการณ์โรคระบาดโควิด 19 ของประเทศไทยยังคงไม่สงบและยังคงมีผู้ป่วยติดเชื้อรายใหม่ในประเทศอยู่ แต่ก็มีความหวังที่เพิ่มขึ้นมาก หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเราจะสามารถผ่านอุปสรรคทั้งหลายและกลับไปใช้ชีวิตตามปกติได้ในเร็ววัน

กาญจนา จันทร์สูง

บรรณาธิการ